

70 éve született Baka István - „ÉN ITT VAGYOK - ÜZENET ÚJ- HULIGÁNIÁBÓL” - Baka István vers-, énekelt vers-, prózamondó- találkozó és verseny Szekszárdon

2018. október 20-21.

KÁRPÁT-MEDENCEI BAKA ISTVÁN VERS-, ÉNEKELT VERS-
, PRÓZAMONDÓ-TALÁLKOZÓ és VERSENY a Babits Mihály Kulturális
Központban

[A Baka István Alapítvány felhívása **ITT**](#) olvasható.

A találkozó október 20-án délelőtt 10.00 órakor megnyitó beszédekkel (**ÁCS REZSŐ** polgármester és **ORBÁN GYÖRGY** alapítványi elnök) kezdődött, majd a közönség hallhatta - hangfelvételtől - **BAKA ISTVÁN** saját előadásában a *Háry János csőszdala* című versét.

A megnyitó ünnepségen **SZERI VIKTÓRIA** gitározott és a Wosinsky Mór Megyei Múzeum drámajátékos csoportja előadta **BAKA ISTVÁN** *A völgy felett lebegő lány*

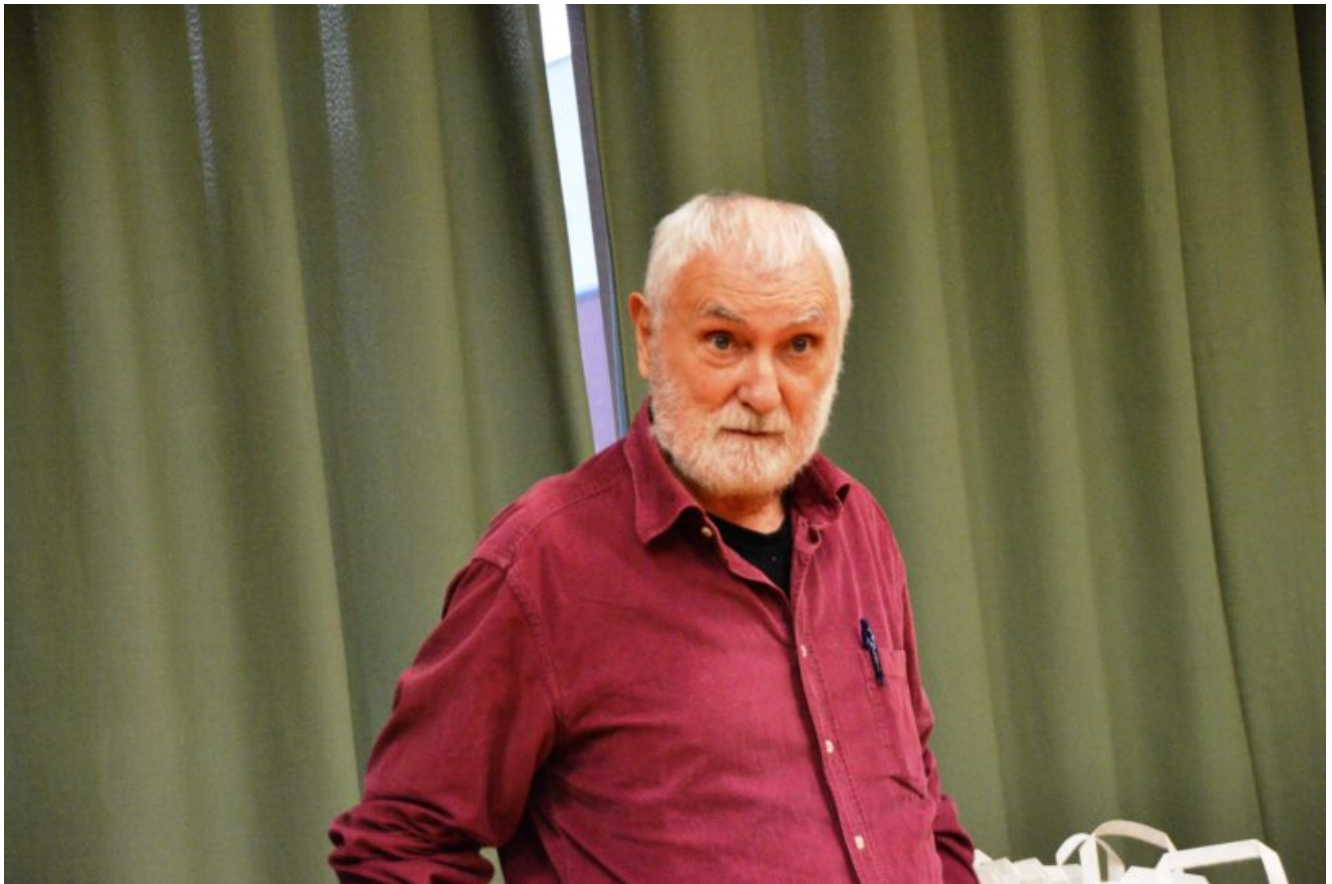
című drámájából a kirakatbabák beszélgetése című jelenetet, **SZÚCS ZSUZSANNA** rendezésében.

A megnyitó ünnepség után kezdődött a kétnapos találkozó első programpontja, a vers-, énekelt vers- és prózamondó verseny. A versenyzők két fordulóban mondtak Baka-verseket vagy a költő által fordított - többnyire az orosz Ezüstkorbán íródott - költeményeket vagy kortárs magyar költők műveit. A zsűri tagjai voltak: **SZÓDI SZILÁRD** rendező, dramaturg, **MERŐ BÉLA** szekszárdi származású rendező és **ORBÁN GYÖRGY** előadóművész:

A második fordulót követően, amíg a zsűri tanácskozott, a találkozó résztvevői jutalom színházi előadást nézhettek meg, s tanúi lehettek annak, hogy profi

színészek hogyan mondanak Baka-verseket. A **K2 SZÍNHÁZ** fiatal művészei **VIKTOR BALÁZS** és **BENKÓ BENCE** mutatták be **YORICK VISSZATÉR - Rendszerváltás Baka István verseiből** című előadásukat. A rendező a szekszárdi származású **FÁBIÁN PÉTER** volt.

Az előadás után következett a díjátadó ünnepség. Hanol Erzsébet *Vers- és prózamondó versenyen idézték Baka István alakját* című cikkéből (TEOL, 2018. október 21.) idézzük a nyertes versenyzők és felkészítő tanáraik névsorát:

Sokakat díjaztak

A zsűri döntése alapján a középiskolás kategóriában László Rebeka Éva lett az első, Lóki Hanna a második és Méri Máttyás a harmadik. A felnőttek között Rájner Ágota végzett az első, Miskolczi István a második és Gellérfi Zsuzsanna a harmadik helyen.

A támogatók révén tizennégy különdíjat is kioszthatott a zsűri. Balley Ingrid, Németh Anita, Miskolczi István, Tauser Gerda, Korsós Gergő Zoltán, Báló Marianna, Csányi Marcell, Bakonyi Márton, Weber Márton, Stauróczy Éva, Katona Anna Tamara és Méri Máttyás vehetett át külön elismerést a feljajánlóknak köszönhetően. A díjak között könyvcsomag, népművészeti és kézműves termék, valamint bor is szerepelt.

A verseny és a díjátadó ünnepség emlékezetes pillanatai:

A hosszú, izgalmakkal és örömmel teli napot a Garay Élménypincében zártuk finom vacsorával és egy jó beszélgetéssel.

A találkozó második napi programja a hagyományos „**MESTERKURZUS**” volt, amelyen a versenyzők és tanáraik egyéni beszélgetéseket folytathattak a zsűri tagjaival, és csoportos képzésen vehettek részt:

A Magyar Versmondók Egyesülete honlapján található felhívás:

Baka - Üzenet Új-Huligániából

A Baka István Alapítvány ismét meghirdeti középiskolás és felnőtt kategóriában Kárpát-medencei Baka István vers-, énekelte vers- és prózamondó versenyt. A találkozót hagyományosan kétnaposra tervezik.

Időpont: 2018. október 20-21.

Helyszín: Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Központ Csata és Paraszta terem

A verseny első napján, a díjkiosztás után a résztvevők meglephetik a k2 Színház „Yorick visszatér - rendszerváltás Baka István verseiből” című előadását. Másnap lehetőségük lesz a zsűritagok által vezetett, címelyűlt műhelymunkára, egy közös szekszárdi sétára, valamint kötetlen beszélgetésre, ismerkedésre és jó kapcsolatok kialakítására egymással, az alapítvány és a Baka-család tagjaival.

A zsűri tagjai idén: dr. Szódy Szilárd dramaturg, dr. Merő Béla színházi rendező és Orbán György a Baka István Alapítvány kuratóriumának elnöke.

A verseny felhívása és a jelentkezési lap letölthető a www.vers.hu oldal Versenyek menüpontjában.

Olasz Sándor, Baka István portréjában így emlékezik a költőről:

Baka István, a háború utáni időszak legjelentősebb Szegedhez fűződő költője, városunkban végezte egyetemi tanulmányait, 1974-től haláláig - a Kincskereső munkatársaként, főszerkesztő-helyetteseként - folyamatosan Szegeden élt. Első verseit Ila Mihály közölte a Tiszatájban. A pályakezdő kötetek (Magdolna-zápor,

1975. *Tűzbe vetett evangélium*, 1981) Vörösmarty, Ady, Nagy László nyomán formálódó költészetet mutatnak. Az egyéni hang azonban már ezeknek a korai köteteknek a jellemzője. Az 1980-as években prózát is ír (*Szekszárdi mise*, 1984, *A kishű és a vámpírok*, 1988). Legjelentősebb prózai munkájában, a *Szekszárdi misében* a kisszerű környezetbe süppedő szekszárdi muzsikás, Sényer János és a nagy Liszt Ferenc találkozását mondja el, szöcsatájukban olyan létkérdés fedezhető föl, amely a magyarság 19. századi történelméhez kapcsolódik ugyan, időszerűségét a mai napig nem veszítette el. Balassa Péter írja: „nem az identitás kereséséről és az identitás rettegő/kompenzáló kultuszáról szolt ez a történet, hanem a *felemelkedés arányainak kereséséről*, kimérésének lehetőségeiről és kudarcairól, kicsinység és formátum összeilleszthetőségéről”.

Élete utolsó évtizedében Baka István költészete a kortárs líra élvonalába emelkedett. Olyan lezárt és teljes életművet hagyott hátra, amely a néptől a tárgyiasig a magyar költészet csaknem minden fontosabb irányát ötvözte. A nemzeti tradícióhoz fűződő herderi líra éppúgy jellemzői, mint a léttani, heideggeri vagy a nyelvkritikus wittgensteini. Korai versei a sorsvállaló nemzeti költészet hagyományának mély átélését jelzik. Baka István azonban már ekkor sem kizárólag a diktatúrával és képviselőivel ütközött. Az emberi létezéssel gyűlt meg a baja. Az igazi valóság számára egyre inkább a konkrét téren és időn kívül mutatkozott meg. Ez az a pont, ahol Baka a magyar lírai hagyomány öröklött beszédmódjából kilépett. (Az érett, nagy kötetek: *Egtájak célkeresztjén*, 1990, *Farkasok órája*, 1992, *Sztyepan Pehotnij testamentuma*, 1994, *November angyalához*, 1995, *Tájkép fohással. Versek 1969-1995*, 1996). Baka létélményének egyik legszilárdabb eleme az a fölismerés, hogy a mindennapi és a történelmi idő nem egyéb állandó körforgásnál. A Baka-versekben oly gyakori Isten-motívum szerepe is ebben az összefüggésben világosodik meg. A versbeli Isten - olvasható a költő egyik nyilatkozatában - „azoknak az irracionális erőknek az összessége, melyek életünket és a történelmet irányítják. Isten ezért a végzetnek, a létezés irracionálisának a jelképe, olyan erőké, melyekkel szemben az egyénnek - és nemcsak az egyénnek - reménytelen szembeszállnia.” Baka István a gyógyíthatatlan betegséggel küzdve, a testi szenvedés kínjait viselve az idő konyortelensége

elleni egyetemes panasszá formálta az egyéni élet tragédiáját. A lírai hős ideje fogságában sínylődő földi rabként - a fogyó hetek és napok szorításában, a közelítő Semmi tudatában - a megélt lehetőségek gazdagságát élte újra. Versei a szerepjátszó hajlammal, az önstilizációk gazdagságával kápráztatják el az olvasót. Baka gyakran használja föl verseiben az egyetemes és a magyar kultúra nagy alakjait, jelképeit. Legszemélyesebb versei közé tartozik a *Sztyepan Pehotnij versesfüzete*. A szerző kitalál magának - a nevét is oroszra fordítva - egy orosz szamizdat költőt, megírja helyette az életművét. Hogy az illúzió tökéletes legyen, még az orosz címeket is megadja. Mindez természetesen aligha lehetett volna sikeres az orosz irodalom (ideértve ennek illegálisba kényszerült részét) ismerete nélkül. Baka hatalmas fordítói életművet hagyott hátra, s ennek a munkálkodásnak több mint kétharmada orosz átköltés Puskitól a kortársakig.

Az eltökéltség következetes magatartás Baka István költészetében a mesterség fegyelmeinek erkölcsével találkozik. Amikor az újabb lírában oly sok az esetlegesség, s az akarva-akaratlanul odavetett mondattörmelék gyakran már megírásakor érvényét veszti, akkor ebben a nagy relativizálási igyekezetben Baka versei újra megerősítik, hogy korszerű nem csupán az éppen divatos lehet. Ő a nyelvi töredezettséggel és dekomponáltsággal a nyelvi formálás művességét és a kompozíció fegyelmét állítja szembe. Életműkiadása Szegeden kezdődött, a *Tiszatáj Könyvekben*.

A verseny mediapartnere a vers.hu.

Az oldalon szereplő színes fotók **POLGÁR JÓZSEF** (Vasvár) felvételei. Köszönjük, hogy engedélyezte használatukat.

A versenyre szóló **felhívás** szövegét és a **támogatók** névsorát a Baka István Alapítvány régi honlapjáról mentettük át **[IDE](#)**. A **[jelentkezési lap](#)**.

Sajtóvisszhang:

- [Gy. L.: Nem halványul Baka István emléke szülővárosában. = Szekszárdi Vasárnap, 2018. június 10. 6. p.](#)
- [Szeri Árpád: A korszakos zseni neve előtt most is megnyílnak az ajtók. = TEOL, 2018. október 19.](#)
- [Hanol Erzsébet: Szavalóverseny. Vers- és prózamonó versenyen idézték Baka István alakját. = TEOL, 2018. október 21.](#)
- [Richárd Tarján: Baka István versmondón tanulónk. = Esztergomi Szakképzési Centrum honlapján, 2018. október 24.](#)

- [Kárpát-medencei vers- és prózamondó verseny. = Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium honlapja. 2018. november 21.](#)